

GORE SRCA

VJERSKI LJEDNIK

GOD. VII. ZAGREB, 20. SLJECNJA 1952. BROJ 1

110.049
 »Kako su mili Tvoji stanovci,
 Gospodine nad vojškama! —
 Čezne i gine duša moja za
 dvorovima Gospodnjim.
 (Ps 83, 2, 3)
 Iz Ulaza donosi se sv. M. sv.

DUH MOLITVE

Osobita je krepost, kojom je Spasitelj oboružao svoje Apostole, duh molitve. Apostoli su odmah u prvim časovima svoga poziva shvatili i razumjeli potrebu i uzvišenost molitve. Oni su vidjeli često, kako se Njihov Učitelj mnogo moli: »A ujutro još pred zorom, ustavi izide i otiđe u pusto mjesto, i ondje se molio. Za njim poteče Simon, i Njegovi drugovi. I kad Ga nadoše, rekoše Mu: »Svi te traže« (Mrk. 1, 35-37).

Svi su Ga tražili, ali On je našao vremena za molitvu. Zaklonio bi se na samotna mjesta, samo da moli. Toliko je smatrao molitvu potrebnom. On je molio po-danu, uveče nakon svršenca posla i provodio je cijele noći u molitvi: »Onih dana izide na goru, da se pomoli, i provede svu noć u molitvi Božjoj« (Luka 6, 12). I onda poslije takove molitve: »Kad bi dan, dozva svoje učenike i izabra od njih dvanaesticu; njih nazva i apostolima« (Lk 6, 13). Prije ovoga važnoga posla cijelu je noć molio.

Spasitelj je rado boravio u samoti i na bregovima, da se može nesmetano moliti. I Njegovo je lice sjalo kao preobraženo, kad je molio. Iz Njegovih očiju odsijevalo je veselje i srdačnost, kad je molio. To je toliko osvojilo Njegove učenike, da su Ga molili, neka ih uči da i oni znadu moliti: »Kad se On molio na nekom mjestu, čim presta, reče Mu jedan od Njegovih učenika: Gospodine, uči nas moliti kao što je i Ivan naučio svoje učenike« (Lk 11, 1). I On ih je učio moliti neprispodobivo lijepu molitvu, koja je iznad svake mjere puna sadržaja: »Oče naš, koji jesi na nebesima«.

Ponovno i ponovno je Spasitelj naglašivao potrebu neprestane molitve: »Govorio im je priču, kako se treba svagda moliti i nikad ne kloniti duhom: U jednom gradu bio je neki sudac, koji se nije bojao Boga i nije mario za ljude. U onom gradu bila je neka udovica i dolazila je kod Njemu govoreći: Obrani me od mogoga suparnika. I ne htjede za dugo. A najposlije pomisli u sebi: Ako se i Boga ne bojim i za ljude ne marim, ipak ću obraniti ovu udovicu, kad mi dosaduje, da napokon ne dođe i iščaska me. Tada reče Gospodin: Čujte, što govori nepravedni sudac. A kamoli Bog ne će obraniti svojih izabranika, kad vapiju kod Njemu dan i noć. Zar da kasni u stvari njihovoj? Kažem vam, da će ih brzo obraniti. Ali Svi čovječiji, kad dođe, zar će naći vjeru na zemlji?« (Luka 18, 1-8).

I vjeru dakle veže uz molitvu. Gdje je živa vjera tamo je i ustrajna molitva. Gdje je pobožna molitva, tamo je i čvrsta vjera. Po molitvi se diže čovjek iznad zemaljskih misli i želja ka nebeskim mislima i željama i zove i doživlje u život bogatstvo božanske istine i božanske sile. Ako je duša ukorijenjena na Božjoj zemlji, tada je sasvim sigurno da donosi cvijet i plodove krepости. Bog ne treba naše molitve, ali mi trebamo molitvu, da postignemo Božju pomoć.

Onaj se ne ponizuje, tko sagiblje svoje koljeno pred Najvišim i pruža svoje ruke prema Njemu.

Spasitelj potiče Apostole na molitvu, jer djetinjđ, poniznoj i ustrajnoj molitvi sve obećava: »I ja vam kažem: Molite, i dat će vam se; tražite, i naći ćete; kucajte i otvorit će vam se. Jer svaki, koji moli, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvara mu se« (Lk 11, 9-10). I onda pripovijeda o udovici i nepravednom sudcu, kako je gore rečeno (Lk 18). A zatim nastavlja o čovjeku, koji je molio kruha kod svoga prijatelja: »Koji od vas da ima prijatelja i otiđe k njemu u ponoći i reče mu: Uzajmi mi tri hljeba, jer mi dođe prijatelj moj s puta, i nemam nu što postaviti. A on iznutra da odgovori: Ne uznemiruj me! Već su vrata zatvorena, djeca moja i ja počivamo, ne mogu ustati i dati ti. Kažem vam, ako i ne ustane, da mu daš zato, što mi je prijatelj, ali poradi navajljanja njegova ustati će i dat će mu, koliko god treba« (Lk 11, 5-8). Toliko je jaka ustrajna molitva.

Molitva je na zemlji svemoguća. Mi moramo Boga prisiliti, da održi svoje obećanje.

Ako je molitva svima potrebna, onda je ona napose potrebna Apostolima.

Kad je Spasitelj iz broja svojih učenika odabrao dvanaesticu, proboravio je prije toga cijelu noć u molitvi, kako smo već rekli (Lk 6, 12). Ako je dakle molitva bila potrebna prije izbora Apostola, onda

je ona još potrebnija prije rada Apostola.

Spasitelj je molio prije svanuća dana, a molio i uveće poslije rada. To je doista opomena za Apostole, da mole za uspjeh rada, da budu na molitvi prije rada, i tada opet da mole nakon dnevnoga rada, da Bog blagoslovi rad i da sile tame ne sprječie blagoslov.

Apostoli su pastiri svijeta. Oni moraju pasti i ovce i jaganjce. Oni ih vode na dobre paše nauke i na izvore milosti, a to je molitva.

Apostoli su liječnici svijeta. Oni traže i nalaze bolesne duše, ranjene duše, mrtve duše. Iz mnogih od njih nije još davao istjeran, a to može biti samo molitvom i postom: »Priступи k Njemu (Isusu) čovjek, pade pred Njim na koljena i reče: Gospodine, smiluj se sinu mom, jer je mješetnjak, mnogo trpi. Često pada u vatru i često u vodu. I dovedoh ga k Tvojim učenicima, i ne moguše ga izliječiti... Dovedite mi ga ovamo! I zaprijeti mu Isus, i izide iz njega davao, i ozdravi dječak od ure. Tada pristupiše učenici k Isusu nasamo i rekoše: Zašto ga mi ne moguismo izagnati? Isus im odgovori: Radi vašeg nevjerovanja. Jer zaista vam kažem: Ako budete imali vjere koliko je zrno gorušičino, reći ćete ovoj gori: Prijedi odavle onamo! I griječi će i ništa vam ne će biti nemoguće. A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom« (Mt 17, 14-21).

Toliko je važna molitva u životu Apostola i svakoga čovjeka.

Čamac na mjesecini

Oj tko, tko, mjesini vješt, ljujbalj mi čamac mal, Pjevajte pjesme ljupke, vi nemiri, prpošni vail!

On, Nadraži u čamac mojem mva svoj blagi san, Tko, lagano On se odmara Bto je naporan dan.

Zvezdice male, svijetle jasno i dal' e čara noći toj, Jer On je noćas došao k meni na krhki života čamac moj! —

Najstariji arhitektonski nacrt

na svijetu bit će uskoro objelodanjen u štampanom izdanju. Radi se najme o nacrtu nepoznatog arhitekta za gradnju velikog benediktinskog samostana, što se oko 1800. g. našao u biblioteci benediktinskog samostana u Saint-Gallu u Švicarskoj. Ovaj nacrt potječe iz g. 820. i po svojoj smjeloj pravci je čudo arhitektonske zamisli. Nepoznati arhitekt, vjerojatno benediktinac, izradio je u 4 skice detaljan plan za izgradnju jednog samostana, crkve i naselja s oko 40 kuća, vjerojatno po naredbi opata benediktinskog samostana u Saint-Gallu. Kako se međutim ovaj plan nije ostvario, kasnije su ovi nacrti na pergameni bili djelomično ostrugani, a neispisana mjesta upotrijebljena za jedan prepis života Sv. Martina. Kad su ovi nacrti oko g. 1800. bili nađeni, moćerna tehnika još nije poznavala fotogra-

fiju, a još manje fotografiranje pomoću infra-crvenih zraka, pomoću kojih se mogu fotografirati i ona mjesta, koja su brisana i u vrijeme onog postala nevidljiva za prosto oko. Tek sada, pred dvije godine, stjeo se jedan švicarski historičar ovih nacrti i uspio ih u cjelosti fotografirati. Na ostruganoj pergameni ostali su nacrti, koji će sada u svojoj potpunosti moći biti jedan od najvrijednijih priloga za povijest arhitekture, a i crkvene umjetnosti.

JACQUES MARITAIN, boravio je tokom ljeta u Sjedinjenim Državama, gdje je održao nekoliko konferencija. Tema tih predavanja bila je: »Filozofija u knjižni naše kulture«.

Kako da ljubimo Boga

Naša ljubav prema Bogu može da se očituje u različitim čintima. Možemo se veseliti radi nezamislive dobrote i savršenosti Božje, a možemo Ga više cijeliti od svakog drugog dobara. Možemo Mu nadalje željeti da Ga svi ljube i slave, i možemo žaliti i kajati se radi uvreda, koje smo Mu ili sami nanijeli ili su Mu ih nanijeli drugi.

Iskustvo dokazuje, da majka ljubi svoga sina, i da se zato iskreno veseli njegovim dobrim svojstvima, prednostima i napretku, kao da se njoj samoj to događa. Kako joj pliva srce od radosti, ako sin u školi dobro napreduje, ako je dobio lijevu službu, ako ga kao radnika svi hvale, ako je štedljiv, te se brine i za svoju budućnost. Nekako slično je između duše i Boga. Kad Boga pravo ljubimo, tada se iskreno veselimo radi dobara, koje On posjeduje. Ne možemo se zamisliti, nekog istako dobara, koje Bog ne bi u Sebi imao. Hoće li moći mudrost, dobrovoljnost, vječnost, uzvišenost, ljubavnost, pravednost, sve to posjeduje Bog u najvišem i naj-savršenijem stepenu, a mi kad to znamo, iskreno se veselimo, da On to sve posjeduje. On je sam u sebi srećan, blažen, blaženstvo svih nebeskih stanovnika samo je kaplja prema moru blaženstva, koje se razlijeva u naravi Božjoj. A mi kad to znamo, ključemo od radosti i zadovoljenja, kao da sami posjedujemo svu tu sreću i blaženstvo.

Kakova je radost ispunjena srce pitaljaha Jakoba, kad je čuo izvješćaj Josip sin svoj živi, i zapovijeda nad cijelom zemljom egipatskom. Sv. Pismo kaže: Duh mu je ponovno oživio. Kakovo ušljenje ispunja nebeske duhove, kad gledaju beskrainje savršenosti Božje. Sv. Ivan piše u Otkrivenju i govori: Kako ljudi naroda jer vladaju Gospodin Bog naš svemoguću. Radujemo se veselimo se i radimo mu slavu. Ta radost i sreća nad savršenostima Božjim treba da u našem srcu raste tako, da nam pruža utjehu i jakost u svim nevoljama i patnjama. I majka očeja usred patnja i bolesti i drugih nevolja utjehu i olakšicu, kad čuje, da joj je ljubljen sin doživio veliku sreću. Prorok Habakuk kličie: Neka smokva više ne procvate, ni vinova loza ne doneše roda, ni nltva ne da hrane, ja ću se ipak radovati u Gospodinu, veselit ću se Bogu, Spasitelju mojemu. Duša, koja ljubi Boga, želi se u svojem stramaštvu bogatstvom Božjim, u svojoj pobjedama Njegovom beskrainom srećom. Srećan čovjek, koji ovako ljubi Boga! Sv. Lovro Justin javi: Veselili se u Bogu radi Boga, to je početak svetoga života.

Ova opisanja radi ljubavi prema Bogu puna je vrsnosti i slatkoće. A druga, koju ćemo opisati, puna je jakosti i snage. Ova druga rasloje se u tom, da Boga više cijenimo od svih stvorenih dobara, pa i od samoga sebe, a to radi Njegove beskrainje dobrote i savršenosti Ovakova ljubav je prava božanska ljubav, jer Bog, koji nema ništa Sebi ravnja, treba da bude ljubljen takovom ljubavi, kojoj nema ništa ravnja. Ova ljubav je većma čina razuma, nego prca. Po njoj treba da budemo spremni napustiti svako stvoreno dobro i prmiti svako, vremenito zlo prbe, nego Boga utrditi i Njemu potpuno ovrnuti. Ako je ona savršena, treba da naša ljubav bit iz njena iz te ljubavi, t. j. »nakonom da Njemu omilimo. Uzmimo primjer u malom. Neka žena ima pećicu, i koga voli i njeguje. Imo čina, koga hoće i ukoriti i udariti radi pećice, ako mu što nažao učini. No ljubav prca pišu na koga ne kida nikad sila i jaka, kao ljubav prema sinu. To se naročito vidi kad je sin obol. Tada je spremna, da sve žrtvuje za njega, pa i smog plet, ako bi mu ta žrtva mogla pomoći. Slično i mi treba da ljubimo Boga nada sve.

Zivotni nauka

Stari ljudi na sljedim tjemenu i mudrim mislima rado govore među sobom i u krugu mladiće o onomu, što su u toku svoga bogatstva i uskusna životnoga vremena doživjeli s drugim ljudima. Svojim osjećajem kreću se u sećanju učilima, kojima su prošli i pokazuju prstom na ovu ili onu kuću, na ovoga ili onoga čovjeka. I onda govore: „Tomu se to i to dogodilo, jer je bio takav i takav. Zlo je svršilo. Ali to se već odavno predviđelo, da to tako mora biti, samo on nije ništa od toga opazio.“ Ova je obitelj pokvarena do posljednjega djeteta. Nije ni čudo, jer roditelji desetke godina nisu ništa mislili. — Onaj je zapleo i progario svoju ljevu seljaku kuću, a onaj tanje je u par godina uništio sjajan posao svojih dječaka. Jer je bio luda glava i pustolov. — Oni ljudi, koji sjede u ubožnici, bili su nekada bogati i vrlo ugledne obitelji u cijeloj općini. — Onaj veliki gospodin, pred kojim danas sve sklada šesir, prije četrdeset godina stajao je pred vratima bogatih ljudi kao prezreni dječak i bosonog je molio kruha.

O takvim ljudskim sudbinama znadu stari ljudi čjele dane pripovijedati. Oni listaju prošlost kao kakvu knjigu. I začuđeno je, kako je po njihovoj crtanju, taj život takav, jer je to tako prirodno i tako nekima zaklona. Pa se mi mladići čini, kad to čuju, kao da se to događalo slučajno i samovoljno.

Mladi stvoje kao naivne i čude se kao gledajući dijelom vrtlog života. Oni gledaju samo ono, što ih zanima: mnogostruka i razne događaje, a ne razmišljaju o koncu i cilju svega toga, što je doista najvažnije. Oni gledaju život kao ludu trku i lov, događanje i čežnje, lakoumno propadanje i strastvene pohote. I ova jaka životna pokretljivost i životna čežnja na njih djeluje zamamljivo i podržaje ih tako, da i sami čeznu za vrtom krvi i neobuzanim nekim vladanjem. Njima kod, kad netko drsko baca novac na stoli kao ništa vrijedne papire. Srce im poskakuje od veselja, kad netko s podciljavanjem skoči u potpuni život kao da ide na veselje ples. Svaka nepromišljena spionost, kod koje se može izgubiti sreća i zdravlje, njima je draža nego oprezna promišljenost. Takva je nasilna i nepromišljena mladost. Velika i ozbiljna pogibao teži u ovom mladenačkom kratkovidnom shvaćanju, koje zapaua samo svečane predstave one svjetle trave, a ne poznaje svršetka različitih glumaca svjetskoga kazališta. Pa i sudbina onih, koji pred njihovim očima umiru, propadaju ili dolaze do časti, ne čini na njih nikakav utisak, jer ne poznaju njihova životnog početka ni njihova prvog zavrtika. Tako im je i njihov konac i svršetak samo događaj bez jasnog razumijevanja i bez ozbiljne pouke.

Starost pak je mirno i ozbiljno promatrala sudbinu mnogih. U šezdeset, sedamdeset, osamdeset godina može se dosta vidjeti mnogo zanimljivih svršetaka ljudskoga života. U tako dugom vremenu mnoge se vruće glave ohlade i žestoka srca umire. Tko je gledao mnoge događaje ljudskoga života, znađe, što je čovjek, i ne da se prevratiti vanjskim obrascima, nego ni unutarnjim novonim rječima. Niti ga zavodi zvjeht novena niti lakoumni smijeh. On misli na riječi Mudraca: „Nemoj nikoga hvatiti prije njegova konca“ (Sir 11, 30).

Iz sudbine drugih moramo učiti, ako ne čemo da platimo skupe životno iskustvo sami na sebi. Fresnen je rekao: „Ništa ne obrađuje čovjeka večna, nego li gledati udes drugih ljudi. Ovaj se opomeni mnogi protivite, jer misle, da ništa ne vrijede sva životna iskustva drugih za njihov jedinstven život. Zato se čuje: „Kod ovoga ili onoga to može biti, no kod mene je sasvim druga stvar.“ Takvi misle da za njihov život nema primjera i da za njih ne vrijedi nikakvo pravilo. Njihovo životno obrađivanje priječi ih, da upoznaju svoje najjednostavnije pogreške i strasti, pa i onda, kad već odavna drugi na njih prstom pokazuju. Tako im se isklizne iz ruku i vrijeme i novac i zdravlje, a to do ni ne opaze, dok se jednoga dana ne probude kao ota sna i u užasom gledaju, kako je sve izgubljeno.

Usud ljudi je velika snažna i bogato poučna knjiga, u kojoj može pročitati svatko pravila i upute za svoj vlastiti život. Samo treba biti mudar i htjeti nešto naučiti. I poznitno svoje staloše ispitivati, a onda snažno i odvažno i gorli- ljivo upotrijebiti za ozdravljenje. Tko s jasnim očima i ako sebe i drugoga čuje, već u mladim danima prikupiti iz sudbine svojih susjeda ljepe i dragocjene životno iskustvo i mudrost. Svrjetovat će se u tšišni i na sebe ovo i ono

RAZDILOBA ZAKONA

Postoji vječni zakon. To je Božja volja, koja nužno od vjeka hoće, da stvorovi i obdaruju red, koji je Božja mudrost u svemiru postavila Bog od vjeka hoće, da svaki stvor teži k svojoj svrsi.

Bog od vjeka poznaje u svojoj naravi sve stvorove, što će ih u vremenu stvoriti. Bog je od vjeka slobodnom voljom odlučio, da će svijet stvoriti sebi na slavu. Prema tome činom svoga uma, koji m Bog spoznaje buduće stvorove, spoznaje i svima zajedničku svrhu, koju imaju postići, a jednako i svrhu svakoga stvora napose, koju ima svaki pojedini stvor postići. A Božja volja je od vjeka odredila, da svako biće teži k svojoj svrsi odgovarajućim činima. Čini ih djelovanjima, kojima stvorovi teže k svojoj svrsi, to je svemirski red, to je naravni red. Dodjeljujući vječni zakon je čin Božje volje, kojim Bog određuje djelovanja stvora prema njihovoj svrsi.

Od svih bića na zemlji mi smo ljudi jedini razumni. Zato se i naše djelovanje zove razumno, moralno ili čudoredno djelovanje. Druga su sva bića na zemlji nerazumna, ali i među njima postoji red od Boga postavljen, prema kojemu razvijaju svoje djelovanje. Jer si nerazumna bića toga reda nisu svjesna, taj se njihov red i njihovo djelovanje zove naravni ili životni red. Postoje na zemlji i vrhunarski red koji mi ljudi dignut na poslušništvo Božje. Svoji činima težimo k blaženom životu na nebu, koji je naša vrhunarska svrha.

Vremenski zakon je zakon, koji postoji među stvorima, odakada stvorovi postoje u svemiru. Nema sumnje, odakada koji stvor postoji, odmah počinje i njegovo djelovanje prema stalnom redu i zakonu, koji se, jer je u vremenu počeo, zove vremenski zakon. Vremenski zakon može biti Božji ili ljudski prema tome, da li mu je neposredni začetnik sam Gospod Bog, ili su neposredni začetnici zakona ljudi. Oni zakoni, koje Bog u vremenu stvara,

stvara ih ili tako, da ih usadi u samu narav, a ljudi ih nakon toga otkrivaju i proglašavaju svojim prirodnim zakonom. To je prirodni zakon ili naravni zakon, za koji kaže Ciceron: „da nije zakon pisan, nego rođen. To je zakon, koji svaki čovjek rađanjem na svijet donosi i kad god k razumu, razumom ga u sebi otkriva i spoznaje.“

Ali Bog može u vremenu zdati zakon i tako, da ga sam proglašava. Tako je u vremenu tadaj i proglašio dekalogn ili Deset zapovjedi Božjih, koje su napisane na dvije kamenite ploče i predane Mojsiju. Svi oni zakoni, koje je Bog u Sarom Zavjetu dao izraelskom narodu po Mojsiju, zovu se Mojsijeve zakoni, a svi zakoni koje je Bog u Novom zavjetu dao preko Isusa Krista, začetnika Novoga Zavjeta, zovu se Evandeoski zakoni.

Ljudske zakone dohodi crkvena vlast za duhovno ili crkveno područje, a svjetovna vlast za državno područje. Svaki crkveni zakon je u skladu s naravnim i objavljenim Božjim zakonima. Radi toga je crkveno zakonodavstvo i gurno i jako.

Ima zakona, koji nešto nalažu da se izvrši. Takvi su zakoni zovu pozitivni zakoni. Drugi su zakoni, koji stanovite čine brane i zovu se negativni zakoni. Negativni zakoni imaju jaču obvezu od pozitivnih. Negativni je zakon, da se ne smije kleti, a pozitivni je zakon, da smo u nedjelji i blagdanu dužni biti k sv. Misli. Negativni zakon ma takva jaku obvezu, da ga se ni u kojem slučaju ne smije prekršiti. Zakon: Ne smije se kleti ni grdo govoriti, ne smije se krasti, ogovarati ni klevetati, uvijek je ne smazati i kada nema ni jednoga slučaja, kada bi se smjelo grdo govoriti i kleti, kada bi se smjelo krasti, ogovarati ili klevetati. I pozitivni zakon, da u nedjelji i blagdanu treba biti k sv. Misli, uvijek je na snazi, ali ima slučajeva, kad ga nemo dužni izvršiti, a to je u bolesti ili kad je daleko tdi u crkvu ili čovjek nema odijela.

PODSTAK

MARIJNO DJETINJSTVO

(Regenta iz Marijina djetinjstva)

U ono davno vrijeme kada su Joakim i Ana bili nagrađeni za svoju usmiljenu molitvu, jer im je Bog poklonio željeno Djetelo, ležala je Joak muva bijela, čestoveroglasta kupa s ravnim krovom usred vrtu puna sjena od starih, kvrgavih i granatih smokava, s ogrodom od bodljikavih kaktusa.

To je bio dom neobičnog Djeteta, bez prijetja začetog i buduće Bogomajke. Anđeli su bdjeli dan i noć nad kućom Lebdjelji su nad majkom Anom, dok je šetala vrtom s malom Marijom. Anđeli su uspavljivali drago Djetelo tiham, nježnim uspavankama. Stoga Marija nije nikad plakala. Oči su joj sjale kao smedi, krupni dragulji, jer je još situčna oko sebe promatrala čete blaženih duhova.

Maja je Marija njegovana s mnogo pažnje i s velikom ljubavlju. Hranili su je odgajali, upravo tako kako se to čini sa svom malom djetcom, a budući Kraljica neba razvijala se u predragu djevojčicu. Nikada nije bila zlovoljna, uvijek radosna, samo bi se uoziobljila, kada su je strani ljudi htjeli zagrliti ili cjelivati. S dvije godine prepoznala je već siroanhe, koji su k njima zalazili. Od sočnog voća, koje joj je otac donosao iz vrtu i staklih kolača, koje joj je majka pekla, Marija je veći dio sačuvala. Kada bi opazila siroanaha, poticala bi da obveseli gostinika. Stvože ljubila bi prosjetcima ruke, dok ih je darivala. A kada bi se dogodilo, da je svoje žalbe iscrpila, a još koji siromah našao, Marija bi se na čas zamislila, patapsala rutičama i dozvala Anđele. Molila ih je: „Dragi moji praktično, dobiti moji Anđeli, brže, brže dođite! Pomozite mi! Sto da radimo? Došli su siromasi, a ja sam već sve podjelila. Ne smijemo ih pustiti, da odu praznih ruku. Bili bi još žalosniji. Pomo-

zite, brzo! Tada su Anđeli odletjeli i brzo se vratili s košaricama hrane. Marija je ih onda razdijelila siromasima.

Bila je najposlušnije djetelo, razni pupoljak u kući Joakimovoj. Bila je najčišća, najveća, najsvjetlija radost svojih roditelja.

Voljela je biti sama, jer zapravo nije bila i kada sama. Anđeli su brali čivjeće, kad je Ona slagala kitiće, a s Njome razgovarali. Pričali su joj o nebu, pjevali pjesme raja, čuvali svoju malu Kraljicu.

Tako su prolazili dani Marijina ranog djetinjstva, odmećali sretni dani svetih roditelja.

Prihlađivao se Marijin treći rođendan. Susjed i rođac su se čudili, kako mala Joakimova Jedinca govori i misli kao mnogo odrasla dječa. Samo se roditelji nisu čudili. Oni su znali, da je njihovo Djetelo u svemiru dragačije od ostale djece.

Jednog je dana sašao Bog s neba i rekao majci Ani:

„Ti si se zavjetovala, da ćeš Djetelo, koje ti budem poklonio odgajati u hramu. Došao te čas, kada trebaš da ispuniš svoj zavjet.“

Sv. Ana je poznitno sagmula glavu i pokorila se Gospodinu.

I sv. Joakim je primio od Boga istu zapovjed. Očim je bilo teško, ali obio se podrgrlo Božjem nalogu. Nije bilo lagano rastati se od svoga zata; svoje sreće. Ta, kolike su godine za Njome čeznuli, a tako kratko vrijeme u Njoj živjeli!

Tiho je hodala sv. Ana po kući, sačupljivala rublje i opravnice, ozbiljna i zamršena Sv. Joakim je promatrao rad svoje žene, ostavljao sam posao, uzdisao, potražio ljubitelju Djevojčicu, da se je nagleda, tetoli i razgovara s Njome.

PUTEM TRIJU MUDRACA

Podimo Tebi, maleni Isuse, podimo putem triju Mudraca, koji su s darovima svojim prešli: daljina da Te nade.

Zvijezda je sinula njihovim očima, i našim je pogledu sinula svjetlosti, da nam objavi put našoj sreći. Četajna je povelu Mudrace Tebi, Spasištelju, koje su očečljivi vjekoviti Četajna gort i u našoj duši za Tvojom ljubavlju, u kojoj je okripte nama svima. Darove svoje ponijeli su Tebi, Isuse, i mi Ti nosimo svoja srca, nemična, razprijana bolima, klonula u tmini, a probudena smjeskom Tvojeoga milosrđa. Daljine su prešli sveti putnici i mi želimo prijel prostranstva, od naših jučerašnjih dostignuća, tako malenih i neznatnih u poredenju s našim težanjima, do onoga cilja, koji se uzdiže na raskršću i svake novim danom, novom radošću.

Podimo Tebi, maleni Isuse, podimo onoj ubogoj štali, u kojoj Ti dočekuju i pastire i kraljeve. Podimo Izvoru mudrosti koja je progovorila svijetu, kako najdužnja uteha nikada ne bi sustala da vodi čovjeka. Podmo Ognjstu ljubavi, tako velike i nescerpne, da odonada niko nije izgubljen, tko se njoj povjeri i njome ovije i svoje nemire i svoju tugu.

Podimo putem triju Mudraca i poklonimo se Tebi, nesbesko Djetelo.

Svi Božji zakoni i pravedni ljudski zakoni, koji se ne protive Božjem zakonu, pravilo su ili merilo za ravnanje u našem životu. Tko je vjeran zakonima, vjeran je i Bogu, a tko je nevjern zakonima, konačno je nevjern i samomu Bogu, jer zakonska obveza dolazi od Boga.

primijeniti i tako mudar postati. I čuvati se štete, koju su drugi pretrpjeli.

Zivotna iskustva zrelih staraca neka nas budu dragocjena. Ona su predrađena zapis i ostavštine drugih ljudi. Ona su česta za ljudstvo vjednoga neznanstveno i tehničko znanje, koje se godinama krije u debelim knjigama. Sudbina jednog jednog pokoljenja nekog sela ili gradića često je poučnja,

neko ih svaki poglavlja svjetske povijesti. Dno na ovoj zemlji boravimo. Idemo istim putevima, težimo za istim ciljevima, za nas je od velike koristi znati: za čim su ljudi prije nas i u naše vrijeme čeznuli, u čem su pogrešili, što su trpjeli, što su postigli, što su pokvarili i izmislili. Na iskustvu drugih naljasko učimo.

Tako je potrajalo nekoliko dana, a tada se upute sveći roditelji s Marijom u Jerusolim. Majka je vodila svoje Djetelo za ruku. On šli su u predvoje, te hrgama kao i svi obični ljudi. Njiko nije slutio, da to buduća Bogomajka u pratnji nedjeljivih Anđela ulazi u hram, da se izvrši volja Gospodnja i roditeljski zavjet.

Poklonili su se, pomolili, i tada je stigao čas rastanka. Sveta je mati pristala na grudi svoje Jedinice, oca se nagnio u griu i pogled zamutio.

Samo Marija nije bila žalosna. Za grila je roditelje, zamolila, da je blažoslove. Sada je pretrčala petnaest stepenica, koje su vodile u stan djevojačice. Onde je bilo određeno Marijino odgajanje. Svi su, s divljenjem promatrali odvažnu i ozbiljnu djevojčicu i pobožni starac Simeon. On nije znao, tko je Marija, a ipak je pomislilo: „Ovi ljudi, a osobito ovo krasno Djetelo, sasvim je sigurno u vezi s dolaskom Mesije.“ Sramno ga je Bog rasvijetlilo. I on preda Mariju mudroj staroj, proročici Ani.

Dotle su Marijin roditelji izšli iz hrama, i pomutje glave, žalosni uputili se svojoj kući.

Nisu govorili međusobno, samo su se koji puta okrenuli i pogledali na brujeg, na bijek hram, a on se čina ove manji i manji, jer su se od njega udaljavali.

Sunce je zapalo, u prvaj večernjoj magli nestao je hram.

Ana obrise suze Joakim je ozbiljno gledao pred sebe. Uzdahnuo je.

Prolazi li su kroz polja i šume, za njima su ostali kolci, vrtovi... Suma je potamnijela, mjesec se ogledavao u svijetlom potoku. Ana i Joakim osjetile umor, i žedu. Očetaše kako su saču, sasvim sami i siromasi bez svojih Djeteta.

Poslušljenu put vodu o je potoku. Voda je žuborila, po njoj su se širili srebrni kolovoti. Joakim se spustu putem do potoka napije se, zagurnji zemljama krug u vodu i ponesu ga Ani, da se i ona osvježi.

Tada se u biljedoj svjetlosti noći spustio k njima Bog. Tjelo ih je tako dugo, dok im san pada na oči, i oni usnuše na mekoj travi.

Polako je padala rosa, kao maza, kao blagoslov...

II. NEDJELJA PO BOGOJAVLJENJU

20. I. 1952

Današnje sv. Evanđelje (Ivan 2,1-11) pripovijeda, kako je Isus sa svojom sv. Majkom Marijom prisustvovao svadbi u Kani Galilejskoj, i kako je na molbu svoje Majke pretvorio vodu u vino, jer je u kući ponestalo vina, i tako načinio svoje prvo čudo.

I. Bila je svadba u Kani Galilejskoj. Utjelik su se vjenčanja slavila s veseljem, jer je porodica Božja uredba, pa čovjek nalazi sreću u zajedničkom obiteljskom životu. No u našem narodu slavila se svadba, a slavi se često i danas previše rastrono. Iz svadbe u Kani treba da učimo: Neka vlada umjerenost u jelu i piću, i neka vladajuća bude takovo, da bismo mogli na svadbu pozvati i Isusa i Mariju. Oni nam ne bi zamjerali siromaštvo i oskudicu.

2. Kad im je nestalo vina, reče Marija Isusovu Njemu: «Vina nemaju». Sta se sve i mi moramo nadati od velike Majke? Kažimo joj svoje potrebe. Ona će ih reći sinu: Nemaju vina: žara, revnost, ljubavi, utjehe. Molitva preko Majke ima sigurni uspjeh, nego kad je Isusov izravno. Možda je nesavršena, pa nema uspjeha, a Majka ju pročišćeno prinosi sinu.

Štogađ vam kaže, činite. Evo naputka, kako ćemo rješiti sve teškoće, sve zagonetke i sve probleme života. Pitajmo Njega i štogađ nam kaže, činite. Pitajmo Ga u Evanđelju, u molitvi i u svojoj savjesti. Njegov savjet vodi sigurno k cilju, makar se čini nama, kratkovidnima, da ne vodi. Nemajmo umovati, nego činimo što nam reče. Riječ Božja je svemoćna, stvara svjetlove.

4. Napunite sudove vodom, zagrabite i nosite nadstojniku stola. Evo prvog čuda: voda pretvorena u vino. Iza ovoga slijedi bezbroj daljnjih čudesa na primati, na bolesnicima i na mrtvacima. Čudesa su Isusova bila za Njegove suvremenike očiti dokazi Njegova Božanstva, a ona su to i danas nama. A najzavet čudo od svih jest opstojnost Njegove svete Crkve, koja je u svojoj dugoj povijesti prošla kroz bure i oluje svakoakve vrsti, utjele pobjednički i uvijek sve jača. Očiti dokaz, da je On s njome sa svojom božanskom snagom i zaštitom.

5. Nadstojnik stola pohvalio je vino, da je vrlo dobro, bolje od predašnjeg. Štogađ nam Bog daje, to je uvijek vrlo dobro, bilo u naravnom redu, bilo u vrhunarnom. Bog nije tvrdica, da nam daje malo i loše. On je sam progovao sa svime i može dati obilno i dobro, a kao što znaš i hoće nam dati. Provodimo te istine u naš praktični život.

MIKROFILMIRANJE VATIKANSKIH ARHIVA. Da bi se očuvali za budućnost dragocjeni historijski rukopisi i knjige iz vatikanskog arhiva i biblioteke, američko društvo Kolombio Vitezi nedavno je odlučilo, da se pristup njihovom sistematskom fotografiranju. Ovo fotografiranje izvesti će se u 2, mikrofilm, a obuhvatit će oko 42.000 kodeksa i rukopisa s približno 10.000.000 stranica-stanaka. Ovaj ogroman posao sa manja obuhvatit će se pune dvije godine, a predvodi ga da se stajati oko 150.000 dolara. Izbor rukopisa, za izvršiti će profesori američkog sveučilišta sv. Lajla, a snimljeni filmovi stajat će na raspoloživost američkih učitelja i studenata. Neke kodeksi bit će sa snimljeni i u bojama. Jedini uvjet, koji je uprava vatikanske knjižnice postavila, jest, da se daljnje kopije filma ne prave bez posebne dozvole.

Medu rukopisima, koji će biti mikrofilmirani nalaze se rukopisi i sv. «Codices Vatican» to je skup od oko 17.000 najvažnijih dokumenata latinske, grčke, arapske, židovske, turske i t. d. historije, koje su pape sakupili i spesili za budućnost za vrijeme Renesansne. Bit će mikrofilmirano i oko 10.000 rukopisa kolekcije Barberin, 3.000 rukopisa kolekcije Ottobriani, 2.500 kolekcije Palatina i još nekih rukopisa manjih kolekcija.

RODNA KUĆA SV. ANTUNA PADOVANSKOG nedavno je popravljena i prilagođena staj u kuće iz 13. stoljeća. Ova kuća je danas mala kriptna vellebne crkve sv. Antuna u L. Sabonu, gdje se nalaze sv. Antun rođen 11. Sv. Antun umro je kasnije u Padovi, i po tom se gradu onaj prozvan po djelom sv. Antuna «padovanski».

Misija sv. Terezije od Djeteta Isusa

SV. OTAC o kršćanskom odgoju

Naš se Spasitelj gorio potužio nekoj poboljšati dušu, da se više čovječanstva. Predanost mu je kao najteži grijeh, što otklanja Njegovo mladoe. Njegovu ljubav i Njegovo očinstvo. ZA Njegovo prevesto Srce to je teža uvreda od svih grijeha pred potopom. I ovom nevjernom rodu šalje On sv. Tereziju od Djeteta Isusa i svetoga Lica. U tom svijetu ona ima svoju posebnu misiju. Nije to «kisa ruža». To je bilo samo njezino «svjedočno pismo», kojim je dokazala svoje poslanstvo.

Kameričinski nadbiskup Josip D'Avack smatra, da je njezina misija iste vrste kao što su bile misije sv. Benedikta, Serežijosa, Franje, sv. Dominika, sv. Ignacija, sv. Terezije od Isusa, sv. Ivana od Križa, sv. Margarete Marije, a sastojale su se u tom, da svijet upozna i uzalubi Boga prema posebnim prilikama i potrebama određenog povijesnog razdoblja Crkve — ta je misija prodna i prolazna, — kao i prema stepenu providnosnoga razvoja kršćanskog duhovnoga života, — a ta je misija vječna i neprolazna. Sv. Terezija od Djeteta Isusa glasnica je i apostol beskrnjne milosrdne očišne Božje ljubavi prema ljudima. Njezina je misija, da svu svijet da dođe Srcu svoga milosrdnoga Oca, da se odžove Njegovu očišnoj ljubavi.

Ona je u ljubav dobro upozнала. Sv. Terezija tvrdi, da sva Božja savršenstva počevši od pravčnosti, odsjela u milosrdje, i Apostol ljubav, veli, da je Bog ljubav, a Božja ljubav prema nama ne može biti drugo nego beskrnjna milosrdje. Kad bi bila opterećena svim grijesima svega čovječanstva,

Terezija ne bi ni časa oklijevala nego bi počela k Božanskom Srcu i tako zapla: «Ja Te ljubim, ja samo Tebe ljubim, i još prije nego bi dospjela zamoliti: «Oče, oprosti mi!», već bi joj sve bilo oprošteno. Teko je ona shvaćala Božje milosrdje prema grešniku, koji se vraća k svom Ocu.

All sv. Terezija je dobro razumijela glavnu zapreku Milosti i najveću zapreku za spasenje duše: čovjek ne će da bude predmetom Božjega milosrdja. On je sam sebi dostatan, on drži, da sam svojim silama može činiti dobro. To je ona vječna bogohuina ludost istočnog grijeha, koju je uduhnuo soton: «Bit ćeš kao bogovi!» i baš to najviše vrijeđa Božje milosrdje, što ga čovjek otklanja i ne da mu, da se na ni izliže.

Sv. Terezija je to živo osjećala i poverila to svojoj «maloj Majčici» Agneta od Isusa, svojoj prijateljici i samostanici, s njezinim dopuštanjem ona se povetila kao «žrtva paljeničke beskrnjne milosrdnosti Ljubavi Božjoj, da joj time dađe zadovoljštinu za prež sa strane grešnika.

Sv. Terezija je razjasnila značenje i sadržaj ove posvete u svojoj «Povijesti jedne duše», u svojim pismima, u svojim «Zadnjim riječima». Sve to sačinjava pravo remek-djelo, genijalno li bolje: nadahnuo — mudrosti bogoslovne, askečke i mističke.

Ovo je dakako samo jedna od važnih misija sv. Terezije. Isto je toliko, ako ne i važnija, njezina uloga kao «svjetloca misionara» i beskrnje Zaštitnice svih katoličkih misija svega svijeta. —

KULTURNE BILJEŠKE

Opalija Neuburg

U književnom listu Zapadne Njemačke «Das literarische Deutschland» napisao je poznati njemački pjesnik i pisac Alexander von Bernau: mal povijesne prikaz Opalije Neuburg kod Heidelberga, koja je kroz punu 101 godinu pripadala njegovoj obitelji. God 1823. kupio je taj nekada benediktinski samostan, a nazvao Goetheova svaka, Fränk Schlosser, i otad je nekadašnja opalija bila u nekoliko navrata stjecištem pjesnika, pisaca i drugih intelektualaca, a napose njemačkih romanika, kao što je to u pjesniku Klemens Brentan (onaj, koji je zapisivao viđenja Ane Katarine Emmerich iz života Isusova i B. D. Marije), pa muzičara, kao što je bio K. M. Weber, li slikara, kao što su Stjerne, Schwand i dr. Medutim 6 rujna 1951. izvršilo se 25 godina, otkako je Bernau radi tadašnjih teških prilika u posljednjem Njemačkoj morao prodati star «dvorac» t. j. opaliju — benediktinac u Beuronu. «Taj put u katoličko bilježništvo u Heidelbergu — pripovijeda, da Bernau — bio je jedan od najtežih pohoda u ovom životu. Stot nu i jednu godinu bila je Opalija Neuburg moje porodice, a onoga posljednje podneva nakon potpisa kupoprodajnog ugovora pruzio mi je ruku prior budućega samostana Neuburg, Pater Luka, s riječima: «Zahvaljujemo Vam, što ste nam bili tako vjerni čuvar. — Jednostim nam došla mi je u svijet većinom katoličke Crkve: četiri generacije čuvara...»

Elennale

Na ovogodšnjem Međunarodnom natjecanju filmske umjetnosti («Biennale») u Milcu: ma dobio je tri nagrade Bressonov francuski film «Dnevnik jedanaestogodišnjeg župnika», po romanu Georgesa Bernanosa, francuskog katoličkog pisca, koji je kao poseban predmet svojih romana odabrao život i rad svećenika različitih epoha. U ovom romanu posljednjem od svojih književnih djela — prikazuje je siromašna župnika, koji živi i djeluje na ladanju, u selu potpuno otuđenom Bogu. Snaga njegova djelovanja njemu je samom nejasna, jer je on u sti mah beskrnjno pozitivan i srećano smio u vršenju svojega svećeničkog poziva. On slomi ovoliko posljednje susjednog dvorca; on uzdrma duboko dušu plemićke djevojke, koja hoće da ga uprosi; i da mu služi; premda je ružan i izobličen mršavošću uslijed svoga isposničkog života. Jedna se senoska djevojka zaljubljuje u njega, što je sveta kletva ali on svojih dubok m duševnim mrom uspijeva obrniti: čitav filistarski moral tog licemjernog senoskog svijeta. Neizlječivo

bolesan, umre konačno kod svoga nekadašnjeg sudruza iz sjemeništa. Višt se iz toga kratkog sadržaja, da je Bernanos u tom bezimennom sveučeničkom ocrtao sveca naših dana. Ctavo njegovo djelovanje baka jarko svijetlo na socijalne prilike vremena, to u više, što je roman napisan potpuno u obliku dnevnika, pa težište nije položeno na duševnu stranu problema, a manje na vanjsko življenje, značeno, što tom prikazom bilježi čuveni filmski stručnjak G. Charensob u književnom listu «Nouvelles Litteraires», da je komisija «Bennala» našla zanimljiv polus prikazivši taj film pred tvorničkim radničtvom industrijskoga grada Mestre i, kako kaže Charensob, premda ta publika nije baš blizu svjetlu toga filma, radništvo ga je primalo neobčim oduševljenjem.

Louis Janvet

Prilikom smrti Louisa Janveta, koji je s Antoninom Gemierom, Dullinom i dr. jedan od prvih preporoditelja suvremenog francuskog kazališta, podsjeća Gaston Barty, jedan od njihovih odličnih sudrugova, kako je na prošlu čestu srijedu duhovnik katoličkog kazališnog Saveza, o Carré, upravo Janvetu povjerio da recitira u ime svih hazonih lijepu molitvu za ote članove, koji će te godine umrijeti, što je nekada sastavio poznati kazališni kritik Willehe. Otkad je osnovan taj Savez, običaj je name, da njegovi članovi, glumci i glumice, ostaju kazališni umjetnici na čistu srijedu prihvaćaju sv. Misu i «poveljanju», pri čemu se čita ova molitva. — O Carré je kako kaže Barty, u Janvetu sprobudio vjeru njega djetinjstva, i bio je uzitak sastati se s njim na nedjeljnim sastanoma katoličkog kazališnog Saveza. Zanimljivo je tom prilikom zabilježiti da je Gaston Barty, poznat kao prvorazredan režiser i pisac knjige «Maska i kadionice», oduvijek praktičan katolik, koji je u razdoblju između oba rata osnovao i vodio svoje kazalište u Parizu, a poslije radio i u prvom francuskom, kao služba «Comédie Française», u doba balkanskih ratova (1912.) u nekoj od navrata boravio u Banjoj Luci, po trgovačkom poslu svoga oca, koji je bio veletrgovac drvima u Lyonu. Tada još nije bio u potpunju izvjezovao sebi «slobodu», da se može baviti isključivo kazalištem. Barty je kasnije (oko god. 1920.) prvi režirao Claudelovu divnu dramu «Najvještenje Marijino». A Louis Janvet je srno Isusa u Gribanovoj sercnoj vjetrovnoj Muci Isusovoj, što je bila izvodena tri puta na tjeđan pred katedralom Naše Gospe (Notre Dame) u Parizu, za vrijeme svjetske izložbe god. 1937.

U nedjelju 6. svibnja pr. g. sv. Otac je primio u audijenciju profesore, pitomce i bivše pitomce Zavoda sv. Josipa Braće kršćanske škole u Rimu prilikom proslave 100. godišnjice rada ovoga Zavoda. Audijencija se je održala u vaticanskoj auli «della Benedicione». Oduvijek govori, u kojem je najprije pomenio velike uspjehe, koje je Zavod postigao na odgođnom polju tokom 100 godina rada, a zatim je nastavio:

«Slava prošlosti nameće dužnost za budućnost. Sve nastavnici i poglavari, učeni i roditelji, nastavnici putem, koji je otvoreni i utrti naporima i trudom naših predšasnika, jer sam vašom jednodušnom suradnjom mogu se ostvariti velike stvari na odgođnom polju. Tajna velikog uspjeha vaših predšasnika leži u tome, što oni nisu ostali nepokretni, niti su skrenuli sa staze, koju su utrljali ovi; i vaš neuporedivi utemeljitelj Ivan Kristelj de la Salle, kojega su mudri i svijetle tradicije oni čuvali i na svoj način prenosili.

Danas se vrlo često čuje, da treba biti suvremen. Neka bude tako. Ali težnja za suvremenosti ne smije poslužiti kao izgovor, da kidamo dragocjenu knjigu, da uništavamo njene prijatelje stranice, kao što se uništavaju listići kalendara.

Umjetnost odgojanja je zapravo umjetnost prilagođavanja. Treba se prilagoditi dob, temperamentu; osobnostima, potrebama i opravdanim težnjama pitomaca; treba se prilagoditi svim okolnostima vremena i mjesta, prilagoditi se ritmu općeg progresa čovječanstva. Ipak ono, što u ovom prilagođavanju karakterizira pravi kršćanski odgoj, sastoji se u tome, da kršćanski odgoj stalno teži potpunom oblikovanju djeteta i mladića, da bi od njega mogao stvoriti čovjeka, građanina, potpunog i uravnoteženog kršćanina, a ne umijećenog učenička s glavom pretrpanom neskladnim i nesrednim enciklopedijskim znanjem. Razvijati intelektualnu kulturu u skladu s načelima zdrave pedagogije; čičiti se zdravljem, jakošću i okretnošću tijela što je postignuto fizičkim odgojem na korist hitrosti i gipkosti duha; srednom harmonijom osjećajnosti i inteligencije dotjerati sposobnost umjetničkog oblikovanja tako, da se umjetničko djelovanje daje milina i ljupkost i uslijed toga veći, bolji i čistiji uspjeh; sve je to lijepo i dobro, ali sve to ne bi imalo vječne vrijednosti, ako vjerski odgoj ne bi svojim širinom i svojom veličanstvenošću dao cijelom ostalom odgoju svoju vrijednost i svoje jelinost.

Vrlo često se griješi na taj način, što se vjerska pouka i vjerski odgoj ograničava na određeno vrijeme, makar i s potpunim i povoljivo raspođenim programom. Medutim, pravi kršćanski odgoj zahtijeva mnogo više: kršćanski odgoj mora biti neprestana, trajna i progresivna djelatnost, vjerski odgoj mora prožimati čitavu nastavu, pak i onu pravo kršćanski odgoj mora prodirjeti sve do dna duše. Osim i metodskom razliaganju nauke, kršćanski se odgoj dakle sastoji u privikavanju, da se sve stvari promatraju u svjetlosti velike božanske istine. Bez ove svjetlosti: stvari se ne mogu pravo sagledati isto kao što materijalne predmete možemo vidjeti dobro u njihovim pravim bojama samo u svjetlosti lijepog Božjeg sunca, pa makar obo bio koji put i oblacima.

Odgoj medutim ne bi bio potpun, ako bi njegov uspjeh bio ograničen samo na osobno fizičko i moralno, vremenito i vječno dobro samih pitomaca. Odgoj mora oblikovati i osposobiti pitomce, da oni mogu svojim djelovanjem vršiti utjecaj na svoje doba i na svoju generaciju — pak i na buduća pokoljenja — tako da prođu svijetom ostavivši za sobom budućim generacijama bolji, ugodniji i ljepši život od onoga, koji su oni našli.

CLARA SHERIDAN, nekadašnja engleskog premijera W. natona Churchilla, koja se poslije svjetske ovog rata obratila na katolicizam, demantirala je glasine, da je njen put u Rim bio u vezi s obraćenjem svog ujaka: «Obračina sam se na katolicizam pred 4 godine, no za svoga naša molim što molim, to je sasvim moja osobna stvar. Clara Sheridan danas je članica Tréeg Reda sv. Franje, te nosi i odjeću ovog Reda, iako ne živi u samostanu, nego u svijetu.

POLARNO SUNCE

Ako našom Zemljom putujemo od ekvatorskog žarišnog pojasna prema sjeveru, to će nam na ekvator nebeske kugle od zenita nad glavom sve više spuštati prema južnoj strani, a Polarna zvijezda, koja se u žarkom pojasu nalazi na rubu sjeverne točke horizonta, sve više izdiže. Kolika je sjeverna geografska širina jednoga mjesta, toliko je visina pola, toliko se visoko nalazi Polarna zvijezda nad horizontom.

Putujući na sjever zaustavimo se u malom gradu sjeverne Švedske, u Haparandi, u blizini 66-tog stupnja sjeverne širine, da promotrimo nebesku panoramu u ovim krajevima.

Nebeski je ekvator ovdje spuštao oko 66½ stupnja, dakle spram horizonta za 23½ stupnja kut od samo 23½°. Zbog toga ovdje gledamo vrlo koso kruženje nebeskih tijela. Prvog dana proljeća Sunce izlazi tačno u istočnoj točki horizonta i kruži nisko po ravni nebeskog ekvatora, da nakon 12 sati zađe u zapadnu točku. Poslije toga dan naglo raste, Sunce izlazi sve više na sjeveroistočnoj, pa na sjevernoj strani, dok na 21. lipnja dan ne naraste na čitava 24 sata, tako da na prvi dan ljeta Sunce uopće ne zađe, već o ponodi u crvenilu atmosfere ostaje na rubu horizonta, u sjevernoj točki njegovoj, i onda se ponovno pomalo penje po kosoj stazi nad rubom obzora. To je znamenito početno Sunce atrakcija u ovim krajevima, za čije motrenje ljudi poduzimaju duga putovanja i izlete posebnim parobrodima, jer su ti prizori to gda dana veličanstveni i nezaboravi.

Narednih dana Sunce se kasno uvečer spušta pod horizont, dan se skraćuje, izlaza točka Sunca pomiče se prema sjevero-istoku i dalje na istok, da se do 23. rujna opet izjednači dan sa noću. Ali onda dan naglo opada, Sunce izlazi sve bliže jugo-istočnoj, pa južnoj točki, dok na 22. prosinca uopće ne iziđe nad horizont. Tada noć traje 24 sata. U tim je krajevima prema tome o Božiću podnevna noć. Par dana kasnije Sunce sine, izlazi sve više nad horizont, dok 21. ožujka ne stigne u svoju proljetnu točku, kada na cijeloj zemaljskoj kugli dan i noć traju po 12 sati.

Ostavimo ove zanimljive krajeve i putimo dalje na sjever, baš na najsjeverniju točku naše postojbine, u carstvo vječnoga leda, sniježne bjeline i nepomućena mira, na sjeverni pol naše planete. U ovom kraju nebeski se ekvator nalazi točno u ravni horizonta, a Polarna zvijezda u zenitu, nad glavom. Motrićak ovdje vidi usperedno pibanje nebeske kugle — nebeskih tijela s horizontom.

Na 21. ožujka Sunce se na sjevernom polu nalazi točno na ruou horizonta i tako kruži unaokolo, po rubu horizonta, opisujući potpuni krug za 24 sata. Nakon toga, za vrijeme proljeća, lagano se izdiže nad obzor i kruži okolo, usporedno s horizontom, te stigne 21. lipnja 23 i pol stupnja visoko. U toj širini nad obzorom stalno grije pustu i sniježnu okolinu, u kojoj se na isti način spušta, opisujući usporedne krugove i stigne ponovno na horizont 23. rujna. Ali nakon toga dana pomalo ga nestaje pod horizont i ne javlja se više za punih 6 mjeseci. Pod obzorom sada opisuje svoje dnevne usporedne putanje i spušta se najviše 23 i pol stupnja. Nakon 22. prosinca opet se postepeno i neujno približava obzoru i ukáže na rub obzora 21. ožujka nove godine. Kao što se vidi čitaju godina ovdje ima jedan dan i jednu noć, koji traju po 6 mjeseci.

Ovo polarno Sunce prouzrokuje svojim pojavljivanjem, odnosno spuštanjem pod horizont, vrlo duge sutone, koji traju po 2 mjeseca. Nakon jesenskog sutona nastaje tamna dugotrajna noć, koju rekbi nikad kraja dočekati.

U krajevima dalje oko sjevernog pola žive Eskimi. Im ih svega 40.000. Vječni snijeg i led pokriva krajeve, u kojima oni žive. Nigdje šume, osim polupustinje, koja raste u savajim niskim šibale. Ali i broj vrsta životinja u postojbini Eskima neobično mali. Sjeverni jelen, bijeli medvjed, vuk, polarna lisica i polarna koka — to su gotovo jedina živa bića, koja naseljavaju polarni krug, gdje žive Eskimi. U moru su fok, tuljani, morševi i kit. I mnoštvo morskih ptica na obalama mora. Ta bića su jedino društvo Eskima. Pod ovakvim uvjetima Eskimi vode osobiti način života. Oni žive u malim

Iz katoličkog svijeta

TEREST MUZIKE za novu Misu na dan Marijina Uznesenja objavljen je u nakladi vatikanskog tiskarskog Ureda. Nova muzika sastavljena je uglavnom od već poznatih tema, i to za Introitus (Ulaz), Gradual (Na stepenicama) s Alelujom, Ofertorij (Priznanje) i Communio (Prisje). Introitus nove misle "Sicut Magnus" (Znak velikog načinjen je prilagodajem "Salve Sancta Parens" (Zdravo sveta Roditeljko) iz votivne Mise Bl. Djevice. Gradual "Audi Filius" — "Čuj kćeri" je gotovo isti kao i za blagdan Sv. Cecilije. Aleleja je ostala ista kao i ranije, Ofertorij "Inimicitias ponam" — "neprijateljstvo postavim ti" — prilagođaj je ranije melodije "Assumpta est" — "Uzeta je". Communio je sastavljen od "Gloriosa dicta sunt de Te" — "Divno je rečeno o Tebi" iz blagdana Bezgrešnog Začeta.

NOVI POLJSKI BISKUPI. Sveta Stolica imenovala je tokom ljetnih mjeseci 1951. nekoliko novih poljskih biskupa. To su: Anton Pawlowski za biskupia u Wlshaweka, Eugen Bazan za pomoćnog biskupa kardinala Saplehe i Zdzislaw Gohński za novog biskupa u Censtohovi.

SVETA STOLICA I TURSKA poboljšat će iskustvo svoje diplomacije odnose. Dosađajući apostolski delegat u Carigradu bit će imenovan nuncijem u Ankaru, dok će Tursku zastupati u Vatikanu kao ambasador jedan turski katolik.

EUHARISTIJSKI KONGRES održan je od 27.—30. rujna g. 1951. u mjestu Nimes (Nim) u Francuskoj. Svojevremeno ovaj je kongres bio odgođen zbog epidemije, koje su harale ovim gradom. Sada je međutim kongres doživio potpun uspjeh. Oko 40.000 vjernika učestvovalo je na radovima kongresa, dok je oko 200.000 njih prisustvovalo završnoj sv. Misi na otvorenom, koju je služio apostolski nuncij Mleczar. Na kongresu prisustvovali su pored ostalih i kardinal Saliège iz Tuluze i isusovac P. Riquet. Nimes je mjesto, koje ima oko 25% stanovnika protestanata.

HIROSIMA ima danas 1.200 katolika. Prije atonskog bombardiranja imala ih je u svemu 120, od kojih je 40 poginulo prilikom tražnog događaja. Uve podataka obelodani je za apostolski delegat Maksimilijan Fürstemberg prilikom posvete nove crkve, posvećene u spomen mira.

ČETREDESETAM NOVIH KATOLIKIH BOLNICA bilo je otvoreno u SAD i Kanadi samo tokom 1951. godine. U ovim bolnicama moć će se liječiti preko 100.000 pacijenata na preko 3.000 kreveta.

U KOREJI — SPASIO GA MISAL. Prilikom odlaska na front u Koreju američki vojnik Thomas Burns primio je od svog župnika na dar novu Misal. Po njegovoj preporuci Burns je Misal nosio uvijek sa sobom, u svojem lijevom gornjem džepu. Nedavno se isti javno zahvalio ovom župniku na daru. U jednom okršaju ovaj je vojnik bio pogoden neprijateljskim metkom — srećom u Misal, koji ga je toliko zaštitio da je ostao samo lako ranjen.

OKO 800.000 DJECE primio je g. 1951. izjavio mgr. Bandi, predstavnik organizacije N. C. W. C., koja je ovu pomoć dodijelila.

"UMJETNI BUBREG." Katolička bolnica u Sjedinjenim Državama bila je prva, koja je instalirala umjetni bubreg. Taj aparat-bubreg u stanju je kroz 8 sati potpuno obnoviti i očistiti krv bolesnika, posebno ranjenika ili u slučaju teškog poroda. Aparat je iznašao se iz 1940. g. dok mu je izumitelj Holandac dr. Koff.

MARTIN BORMANN, sin glasovite naciječkog vođe izloga, sada je student u jednom crkvenom zavodu u Ingolstadt u Bavarskoj, gdje se priprema za zvanje svećenika. Obratio se na katoličku vjeru nakon što je dugi niz godina bio odgajan u poganskom duhu od svog zloglasnog oca.

skupovima od nekoliko obitelji. To su njihova sela. Ali se Eskimi malo za država u jednome mjestu. Gotovo svake godine on se seli, tražeći pogodna mjesta za lov. Odijelo mu je od medvjede kože i drugog krzna; košulja se izrađuje od ptičje kože, čarape od zečjeg krzna, pa čak se i koliba grad, od kože morskih sisara.

GEORGEŠ BERNANOS, POKOJNI FRANCUSKI KATOLIČKI KNJIZEVNIK SPREMAO JE DUGO VREMENA KNJIGU O LUTERU. — Nije međutim dospio napisati više nego desetak stranica predgovora. Ove su stranice tek nedavno nađene među njegovom književnom ostavštinom i obelodanjene u listopadnom broju 1951. g. časopisa "Esprit" pod naslovom: "Brać Martin! Evo samo jedan mali zvezdak iz ovih stranica."

Kad govorim o misteriju Crkve, želim reći, da u unutarnjem životu ovog velikog tijela postoje izvjesne osobitosti, koje vjernici ili nevjernici mogu tumačiti na različite načine, no one pripadaju iskustvenim činjenicama. Na pr mjer, jedna je iskustvena činjenica, da se u Crkvi ništa ne može reformirati na običan način. Onaj, tko želi reformirati Crkvu na ovaj način, na isti način naiđe na otpor. Jedina reformira jedino vremenito društvo, ne samo da doživljava uspjeh, nego nepogreivo svršava izvan Crkve. Ja kažem, da se on našao izvan Crkve još prije nego što se tko potrudio isključiti ga iz nje, i ja kažem, da se on sam isključio traženom fatalnošću. Ovo je, ponavljam, iskustvena činjenica, koju svako može provjeriti, ako se samo potruži, da studira život heretika, velikih ili malih. Crkva se reformira samo trpljenjem za nju, vidljivo se Crkva reformira samo trpljenjem za nevidljivo Crkvu. Crkva ima posebne potrebe reformatora, njoj trebaju sveći.

25 MORNARA NA HODOČASĆU. U mjesecu siječnju 1951. strašni ciklon zahvatio je meksičanski brod "Agvistar" usred Pacifika, 62 člana posade poginulo je za vrijeme oče, prije nego im je mogla stići pomoć. I sam brod je potonuo. 25 Meksičkanaca završili su među i pomoć Gospu od Guadalupe i običaj joj, da će zajedno hodočastiti Njzinu Svetištu, ako im spas život. Svećili su u more, prihvatili se plivajući ih grada i tako dočekali stiglu pomoć. Neki su stihili u Tepeyac, mjesto Gospana hodočasta, i u čast vječne žar, a hrosto položili su u Svetištu Zavijetnu ploču.

MSGR. FULTON J. SHEEN, glasoviti radio propovjednik u USA, posvećen je 11. lipnja 1951. za biskupa u crkvi sv. Petra i Pavla u Rimu. U izvaji koju je dao tom prilikom, spomenuo je, da će preuzeti mjesto direktora društva za širenje vjere u Sjedinjenim Državama. Fulton J. Sheen bio je prije toga na posvetovanju kroz Njemačku, gdje je propovijedao američke vojnike, koji se tamo nalaze.

PRIVLAČEN POZIV. Isusovci u Chivaji u Sjedinjenim Državama prihvatili su poziv nepalske vlade, da otvore školu u Katmandu glavnom gradu Nepala. U Nepal u bilo misionara od g. 1769.

TRI NOVE KINESKE BISKUPIJE. Tri kineske apostolske prefekture podignute su dekretom Kongregacije de Propaganda Fide na čast biskupije s isključivo domaćim klerom.

OKO POLA MILIJUNA vjernika bilo je prisutno u Fatmi na duhovskoj nedjelji 1951. da proslavi 43. godišnjicu ukazivanja Fatimske Gospe. Ovaj broj neobično je velik čak i za Fatimsko Svetište.

NAJVIŠE POZIVA IZ VELIKIH OBITELJI. Oko tri četvrtine mladih ljudi, koji se javljaju za svećeničke pozive u Holandiji, od obitelji od 4—10 djece.

BRAZILSKI MINISTAR odgođa dodijelo je svotu od 5000 dolara kao nagradu i paragrafa i silikarima za najbolje izrađenu statuu Krista.

BENEDIKTINAC Richard Peter Utley, bivši avijat čar RAPA, a sada podukovnik u britanskoj armiji, otklikovao je od svetskog kralja Jurja VI. prije četiri godišnjeg podjeljivanja odlikovanja. Očim ovog benediktinca nagradu je primio još 8 katolika.

SKOLE IMAJU PREDNOST U ENGLJSKOJ. Engleski biskupi odlučili su, da se gradnja katoličkih škola ima dati sv. prednost a napustiti gradnju crkava. Sve dok se katoličko školstvo ne stavi na sigurne noge i ne ojača, engleski katolici morat će se zadovoljiti onim crkvama, koje već imaju. Prvotremaj glas, iz nastale situacije saden je u tome, da će se školske dvorane po potrebi, moći prilagodivati za službu Božju.

DESETGODIŠNJICA HEROJSKE SMRTI

Dana 14. kolovoza pr. g. navršila se desetogodišnjica herojske smrti poljskog hodočastitelja o. Maksimilijana Kolbe. Oca Kolbe su za vrijeme prošloga rata njemački nacisti internirali u koncentracijski logor u Oswiecimu. Prema to je bio vrlo njegov zdravlja, upotrebljavali su ga za najteže poslove. Međutim, sva maltretiranja i sva poniženja, kojima je u logoru bio izložen, nisu mogli slomiti njegov duh. On je među svojim nesretnim drugovima primjerom i riječima božanske utjehe apostolski djelovao. Jednoga dana pružila se prilika, da o. Kolbe pruži najveći dokaz krišćanske ljubavi, koji je uopće mogaoće dati iz njegova bloka je jednoga dana pobjeogo neki zatvorenik i radi toga deset drugih zatorenika je bilo tužno. Komandant je ostao žede. Komandant logora je ovu osudu saopćio zatorenici, koji su bili postrojeni, pak su na licu mjesta postali žrtvom ove sramotne presude. Među ovima se nalazio i jedan osudek, koji je bio oženjen i otac nekoliko djece. Bez ikakvog razmišljanja i kolebanja o. Kolbe istupi iz stroja, pride komandanta logora i ponudi mu se, da će on zamijeniti ovoga drugu, oca obitelji. Iznenaden ovom ponudom komandant logora upita o. Kolbe, šta je on. O. Kolbe mu odgovori: "Ja sam katolički svećenik. Komandant je ostao bez osuđenim ovim odgovorom, ali je prihvatio njegovu ponudu. Zatvoreni s ostalih 9 osuđenika u t. zv. "Bunker gladi" o. Kolbe je svojim primjerom i riječima krišćanske utjehe održavao visok moral među svojim nesretnim drugovima. Za vrijeme od nepuna tri tjedna bunker gladi je pružao dokaz, da se u njemu nalazi zatvoreni nepobijeli apostol krišćanske ljubavi. Umjesto plaća i "jaka iz ustiju onih, koje je poganska mržnja ni krive ni dužne stala u jednu misao, da će se zajedno s njim i ostalim najgroznijih smrti, slušati i čuti, nego melodije religioznih pjesama, melodije andeoske ljubavi i predanja u Božju volju. Ljubav, krišćanska ljubav je bila ona, koja je u bunkeru smrti pobjeđivala pogansku mržnju. Apostol te ljubavi bio je o. Kolbe. Pjevanje umirućih postajalo je svakoga dana sve slabije. Poslije nepuna tri tjedna ono je i utihnulo, a u životu se nalazio još jedini o. Kolbe. Svoje nesretne drugove, koji su jedan za drugim polagali strahovitoj smrti od gladi i žeđe, on je svećenikom utjehom ispratio u vječnost. Međutim, i on je već bio pri kraju svojih snaga. Jedna injekcija učinila je kraj njegovom životu, a to je bilo 14. kolovoza 1941. u predvečerje blagdanj Marijina Uznesenja, blagdana nebeske Majke, slavi koje je o. Kolbe posvetio čitav život, radi čega su ga nazivali vjetrov Bezgrešne. Njega mu trvalo tijelo, koje je po svjedocanstvu prisutnih očevidaca zračilo nekim nadzemaljskim svjetlom, bilo je spaljeno u krematoriju i pepeo razasut.

Heroj i mučenik krišćanske ljubavi o. Kolbe bio je za svoga života neumorni apostol Marijine slave. On je utemeljio pobožno društvo "Vojnika Bezgrešne", koje društvo danas broji više od dva milijuna članova razasutih više od cijelom katoličkom svijetu. Članovi ovog društva molitvom, riječju i štampom djeluju u socijalnoj i misijskoj akciji Crkve. Neposredno prije rata o. Kolbe se nalazio u japanskom gradu Nagasaki, kao misionar.

"LE SAGONIN", zove se najnoviji roman francuskog katoličkog romanopisa Françoisa Mauriac (Fransua Moriac). Djelo je pisano u sili svih ostalih Mauriacovih romana, to jest obrađuje dramu satrie gradnje i jest obitelji, gdje je odsutna prisutnost Božja. Ovaj posljednji Mauriacov roman očitovan je od jednog dijela francuske književne kritike kao remek-djelo njegove književne karijere.

Molitvenik "MALI KRUH NEBESKI" mogu dobiti gg. župnici kod Cirilometodskog Društva u Zagrebu. Isto tako mogu dobiti i "MALI KRŠĆANSKI NAUKA" — katekizam za II. razred. Treba unaprijed poslati novac.